

COMMISSIE VOOR BOEKHOUDKUNDIGE NORMEN

CBN-advies 2016/XX – Consortium – Lidmaatschapsrechten artikel 1401, 5 BW

Ontwerpadvies van 15 juni 2016

1. De Commissie heeft de vraag gekregen welke de gevolgen zijn van de bepalingen van artikel 1401, 5 BW op de beoordeling of sprake is van een consortium. Artikel 1401, 5 BW luidt als volgt: “Eigen zijn, ongeacht het tijdstip van verkrijging de lidmaatschapsrechten verbonden aan gemeenschappelijke aandelen in vennootschappen waarin alle aandelen op naam zijn, indien die toebedeeld zijn aan of ingeschreven zijn op naam van één echtgenoot alleen”.
2. Er is sprake van een horizontale groep, naar Belgisch recht een *consortium*, wanneer een vennootschap enerzijds, en één of meer andere vennootschappen naar Belgisch of buitenlands recht anderzijds, die geen dochtervennootschappen zijn van elkaar, noch dochtervennootschappen zijn van één en dezelfde vennootschap, onder centrale leiding staan.¹
3. De wetgever heeft een aantal wettelijke vermoedens ingevoerd waarbij het bestaan van een centrale leiding wordt vermoed aanwezig te zijn. De Commissie wenst te benadrukken dat ook sprake kan zijn van een centrale leiding zonder dat deze wettelijke vermoedens aanwezig zijn.
4. Er geldt een *onweerlegbaar* vermoeden dat vennootschappen onder centrale leiding staan wanneer de centrale leiding voortvloeit uit tussen deze vennootschappen gesloten overeenkomsten of uit statutaire bepalingen of wanneer hun bestuursorganen voor het merendeel bestaan uit dezelfde personen. Wanneer een bestuurder van een vennootschap een rechtspersoon is, zal deze laatste, gelet op de bepalingen van artikel 61, § 2 W. Venn. een vaste vertegenwoordiger benoemen die belast wordt met de uitvoering van de bestuursopdracht in naam en voor rekening van de rechtspersoon. Deze vaste vertegenwoordiger zal uitsluitend de rechtspersoon vertegenwoordigen zonder dat sprake is van een indeplaatsstelling^{2,3}.
5. Er geldt een *weerlegbaar* vermoeden⁴ dat vennootschappen onder centrale leiding staan wanneer de meerderheid van de aandelen worden gehouden door dezelfde personen, behoudens wanneer de aandelen worden gehouden door overheden. Deze wettelijke bepaling verwijst niet naar de stemrechten verbonden aan de aandelen maar naar de vermogensrechtelijke aspecten van het aandelenbezit.

---

¹ Artikel 10, § 1, W.Venn.

² Artikel 10, § 2 W.Venn.

³ Bijvoorbeeld het bestuursorgaan van X bestaat uit de natuurlijke personen A en B en de vennootschap Z1 met als vaste vertegenwoordiger de natuurlijke persoon H. Het bestuursorgaan van Y bestaat uit de natuurlijke personen B en C en de vennootschap Z2 met als vaste vertegenwoordiger de natuurlijke persoon H. Het onweerlegbaar vermoeden van centrale leiding geldt hier niet aangezien voor de beoordeling van het onweerlegbaar vermoeden de natuurlijke persoon H niet in de plaats komt van de respectievelijke vennootschappen Z1 en Z2.

⁴ Art. 10, § 3 W.Venn.

6. De bepaling vermeld in artikel 1401, 5 BW heeft vermogensrechtelijk geen gevolgen doch regelt uitsluitend de lidmaatschapsrechten, waaronder de stemrechten verbonden aan aandelen. De bepaling vermeld in artikel 1401, 5 BW heeft bijgevolg geen invloed voor wat betreft de voormelde wettelijke vermoedens. Zoals vermeld in voormeld randnummer 3 herhaalt de Commissie dat ook sprake kan zijn de aanwezigheid van een centrale leiding zonder dat één van voormelde wettelijke vermoedens aanwezig is.

Voorbeeld

De natuurlijke persoon A is gehuwd met de natuurlijke persoon B volgens het wettelijke stelsel (scheiding van goederen en gemeenschap van aanwinsten).

40 procent van de aandelen van de bvba X is eigendom van A alleen;

35 procent van de aandelen van de bvba X behoort tot het gemeenschappelijk vermogen van A en B maar staan in het aandelenregister ingeschreven op naam van B;

25 procent van de aandelen van de bvba X is eigendom van de natuurlijke persoon C;

100 procent van de aandelen van de bvba Y is eigendom van A alleen.

Hoewel de aandelen die behoren tot het gemeenschappelijk vermogen van A en B ingeschreven zijn in het aandelenregister op naam van B, geldt het weerlegbaar vermoeden dat de bvba X en de bvba Y onder centrale leiding staan.